

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 19 juli 2023

Saken

Omställningsstudiestöd; utbetalning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 47 § andra stycket i lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, den 10 oktober 2022, om omställningsstudiestöd för studier på en högskola för att läsa 60 högskolepoäng under perioden den 16 januari 2023 – den 14 januari 2024.

CSN beviljade, den 16 juni 2023, omställningsstudiestöd för två veckor, vecka 21 – 22 år 2023. Av beslutet framgår bland annat följande. CSN har tidigare beviljat studiemedel för en del av denna period som NN nu söker omställningsstudiestöd för, vecka tre till och med vecka 20, 2023. CSN avslår därför hennes ansökan för den delen av perioden som hon redan har fått studiemedel för. Som information meddelade CSN att för att CSN ska kunna betala ut pengarna måste NN visa att hon studerar. Det gör att hon genom att lämna en studieförsäkran till CSN. Hennes rätt till omställningsstudiestöd upphör normalt om hon inte har lämnat studieförsäkran senast en månad in på studieperioden. Om studieförsäkran kommer in för sent och det finns särskilda skäl till detta kan CSN ändå betala ut omställningsstudiestödet. Ett sådant särskilt skäl kan vara att CSN fattat ett beslut omställningsstudiestöd så sent att studieperioden redan är slut. Studieförsäkran bör då ha kommit in till CSN inom en månad efter beslutsdatum för att hon ska kunna få pengarna. CSN bifogade även en blankett för att lämna studieförsäkran samt informationsbladet "Viktigt att veta om ditt omställningsstudiestöd" där NN bland annat informerades om att studieförsäkran ska ha kommit in till CSN senast en månad efter att perioden med omställningsstudiestöd har börjat samt att rätten till omställningsstudiestöd är förverkad om studieförsäkran inte kommer in i tid. Av informationen framgår även att NN, för att lämna studieförsäkran, använder bifogad blankett.

Den 30 juni 2023 skickade CSN ett e-postmeddelande till NN med en påminnelse om att hon måste skicka in sin studieförsäkran för omställningsstudiestöd.

CSN beslutade sedan, den 19 juli 2023, att upphäva beslutet om omställningsstudiestöd och att avskriva ärendet för vecka 21 – 22 år 2023. Grunden för beslutet var att NN inte lämnat in någon studieförsäkran.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hon missade att hon behövde lämna in en till studieförsäkran eftersom hon tidigare gjort en studieförsäkran för studiemedel för vårterminen 2023. Hon vill att CSN beviljar omställningsstudiestödet för de två veckor som hon fått för vårterminen 2023.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet. CSN bifogade även ett yttrande och anförde i huvudsak följande. Omställningsstudiestöd får endast betalas ut för en studiestödsperiod om det är styrkt att den studerande bedriver de studier som omställningsstudiestödet har beviljats för. Den studerande ska därför lämna in en studieförsäkran till CSN inom en månad från starten av den tidsperiod som omställningsstudiestödet avser. Om studieförsäkran kommer in senare får stödet ändå betalas ut om det finns särskilda skäl. NN har tillsammans med sitt beslut om omställningsstudiestöd från den 16 juni 2023 fått en blankett för personlig studieförsäkran samt information om konsekvensen av att inte lämna in en försäkran i tid. Ett e-brev med en påminnelse om att skicka in studieförsäkran skickades ut till den 30 juni 2023 till den mailadress hon meddelat till CSN. NN har inte skickat in studieförsäkran för beviljat omställningsstudiestöd i tid. Den studerande ska intyga sin avsikt att studera under den tid och i den studieomfattning som beslutet om omställningsstudiestöd avser. Studieförsäkran kan därför inte lämnas innan beslutet om omställningsstudiestöd har fattats och den studerande tagit del av innehållet. Den studieförsäkran som NN lämnade in på Mina Sidor på csn.se den 9 januari 2023 avser hennes beslut om studiemedel för vårterminen 2023. Den kan således inte anses omfatta beslutet om omställningsstudiestöd som fattades den 16 juni. Eftersom NN inte intygat i tid att hon studerar i enlighet med beslutet om omställningsstudiestöd, är rätten till omställningsstudiestöd förverkad. CSN bedömer således att det upphävda beslutet från den 19 juli är korrekt. Om studieförsäkran kommer in senare får omställningsstudiestödet ändå betalas ut om det finns särskilda skäl. Det kan finnas särskilda skäl att betala ut omställningsstudiestöd om det exempelvis finns omständigheter som den studerande inte har kunnat råda över och som inneburit ett hinder att lämna in en studieförsäkran i tid. I de fall beslut om omställningsstudiestöd har fattats så sent att mer än en månad från starten av den tidsperiod som stödet avser redan har passerat, har CSN gjort bedömningen att den studerande bör ha en månad på sig från att beslutet fattades att lämna in en studieförsäkran till CSN. NN har dock inte intygat att hon studerar i enlighet med beslutet om omställningsstudiestöd inom en månad från att beslutet om omställningsstudiestöd fattades. CSN anser inte heller att det som NN i övrigt anført i sitt överklagande utgör särskilda skäl att betala ut omställningsstudiestöd. CSN anser att överklagan ska avslås.

NN har fått möjlighet att lämna synpunkter med anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hörts av i anledning av detta.

NN lämnade, den 1 augusti 2023, en påskriven studieförsäkran om omställningsstudiestöd för vecka 21 och 22 år 2023.

Författningsbestämmelser

Av 30 § lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd får inte lämnas eller tas emot för en vecka för vilken det samtidigt lämnas studiemedel enligt 3 kap. studiestödslagen (1999:1395), eller studiestartsstöd enligt lagen (2017:527) om studiestartsstöd.

Enligt 35 § första och andra stycket lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd får CSN betala ut omställningsstudiestöd endast om det är styrkt att den studerande bedriver de studier som stödet har beviljats för. Omställningsstudiestödet är förverkat om den studerande inte inom en månad från starten av den tidsperiod som stödet avser har styrkt att han eller hon bedriver studier. Styrks detta senare får stödet ändå betalas ut, om det finns särskilda skäl.

Enligt 12 kap 3 § CSN:s föreskrifter och allmänna råd (CSNFS 2022:5) om beviljning av omställningsstudiestöd får omställningsstudiestöd för en studiestödsperiod börja betalas ut när studieförsäkran avseende studierna under denna period har kommit in till CSN.

Överklagandenämndens bedömning

I ärendet är det klarlagt att NN har lämnat en studieförsäkran för studiemedel för studier under vårterminen 2023.

CSN beviljade den 16 juni 2023 NN omställningsstudiestöd under vecka 21- 22 år 2023. CSN beviljade i detta fall omställningsstudiestöd efter att perioden som omställningsstudiestöd avsåg, vecka 21 och 22 år 2023, hade upphört. Det fanns såldes vid beviljningstidpunkten ingen möjlighet att uppfylla kraven om intygande för utbetalning enligt 35 § lagen om omställningsstudiestöd, eftersom denna tid redan passerat.

Av förarbetena till den aktuella bestämmelsen i lagen om omställningsstudiestöd (prop. 2021/22:176 s. 235) framgår bland annat följande.

”I vissa fall kan det dock tänkas att ett beslut om omställningsstudiestöd fattas sent. I dessa fall kan det anses finnas särskilda skäl för att betala ut omställningsstudiestödet inom en månad efter att den studerande tagit del av beslutet.”

CSN har därför berett den studerande möjlighet att inkomma med studieförsäkran inom en månad från det att beslutet om omställningsstudiestöd fattades. Även om det saknas direkt författningsstöd för åtgärden att bevilja ytterligare en frist så framstår åtgärden i den aktuella situationen som motiverat inom tillämpningen av den aktuella bestämmelsen.

Överklagandenämnden konstaterar att CSN under ärendets handläggning har informerat NN om tidsfristen för att lämna studieförsäkringen, samt om konsekvensen av en utebliven studieförsäkringen. Det framgår även att NN inte, inom en månad efter beslutsdatumet, styrkt att hon under veckorna 21 – 22 år 2023 bedrivit de studier som hon beviljades omställningsstudiestöd för. NNs omställningsstudiestöd är därmed, enligt 35 § lagen om omställningsstudiestöd, förverkat avseende de aktuella veckorna. Det förhållande att hon tidigare lämnat in en studieförsäkringen avseende ordinarie studiemedel under vårterminen 2023 medför ingen annan bedömning (se Överklagandenämndens avgörande dnr. 2023-02730).

De omständigheter som NN åberopat i ärendet utgör inte sådana särskilda skäl som krävs för att omställningsstudiestöd ändå ska betalas ut. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Anni Tuliv

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Colin Andersson, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin och Helena Söderberg

Föredragande: Anni Tuliv

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning